

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 231 (6408)

НОВАБРИН

22

СУББОТО

1952 он

СССР-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно
Советэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

МУНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Манай республика дотор (1-дэхи ноур).
 А. Бакулин.—Волго-Урал каналай барилга дээрэ (1-дэхи ноур).
 ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: С. Галданов.—Нийтын малажалыс хугжөөхын түлөө ингэжэ тэмсэнэбди (2-дохи ноур), Д. Санжимитыпов.—Пропагандистска группанууд (2-дохи ноур).
 Хоца Намсарев.—Хэней дали доро хэн байдаг юм? (фельетон) (2-дохи ноур).
 А. Зверкевич.—Вагонно деподо (2-дохи ноур).
 Б. Соломинский.—Урһэ хаалга ба сөбөрлэлгыс шамдуулха (3-дахи ноур).

Д. Жалсарев.—Залуу уранзохөлшодой конференциин урда тээ (3-дахи ноур).
 Культурно-гэгээрэлтэй хүдэлмэри найжаруулха. (Ажалшадай бэшгүүдэй шэнжэлэл) (3-дахи ноур).
 «СССР дотор социализмын экономикаса проблеманууд» гэжэ И. В. Сталинай зохиолыс ба КПСС-эй XIX съездын материалнуудыс Хитада шудална (4-дэхи ноур).
 Эхэнэрнүүдэй шатарай уласхоорондын турнир дүүрэг (4-дэхи ноур).
 Корейдэхи событинууд (4-дэхи ноур).

Модо бэлэдхэлдэхи тагдалнуудыс дары усадхаха

Магууд мүнөө хүрэтэр колхозни-гуудыс модо бэлэдхэлдэ ябуулха талаар түсбөөр холо дүүргээгүй байнаар. Иймэ байдла илангаая Сэлэнгын, Яруунын, Торини, Прибайкальска, Тарбагатайн ба бусад зарим аймгуудта үзэгдэнэ.

Партийн Обкомой пленум өөрингөө тогтоол соо модо бэлэдхэлэй хүдэлмэри саашадан найжаруулхын зорилгоор нилээд олон хэмжээ-ябуулгануудыс хараалба. Пленум хадаа, түбхын түрүүндэ, «Бурмонголесс» трестын хүтэлбэрилгэшдэй урда дээрэ дурсагдаһан дутагдалнуудыс дары усадхахын талаар хагуу эрилтэ табиад, мүн аймгуудай партийна ба советскэ органуудай талаһаа абтаха ёһотой хэмжээнүүдыс тодорхойлоо.

Мүнөө үедэ бүхы леспромхозуудай директорнууд, тэдэниис политическэ талаар орлошонор болон партийна эхин организацинууд Обкомой пленумээр элрүүүлдэгдэн дутагдалнуудыс усадхахын тула эмхидхэлэй хүдэлмэри эрид шууд найжаруулха уялгатай. Модо бэлэдхэлдэ хабаадаха ёһотой бүхы машинанууд болон механизмууд ашаглалгада оруулагдажа, хүдэлмэришээдэй ажалай бүтээсэ дээшлүүлэгдэхэ, үдэр бүхэнэй даалгабаринуудыс графикай ёһоор дүүргүүлхэ гэшээ тон шухала зорилго болоно. Хүдэлмэришээдэй байра байдалыс найжаруулха, тэдэниис элээ хоолой продуктаар, промышленнэ эд хэрэгсэлээр саг үргэлжэ, таһалгаряагүйгөөр хангаха хэрэгтэ холодоо анхарал хандуулаха хэрэгтэй.

Хүдэлмэришээдэй дунда няйт-политическэ хүдэлмэри үргэнээр тагтаха, КПСС-эй XIX съездын түхтээ документнуудыс, съездын түгээхэлэй заседани дээрэ нүүхэр Сталинай хэлэһэн үгэ, «СССР дотор социализмын экономикаса проблеманууд» гэжэ тэрэнэй сөсн мэргэн зохиолыс гүнзгүүгөөр тайлбарилжа үгээ эрилтэ леспромхозуудай партийна организацинуудай урда табигдана. Энээнэй үндэнэ нуури дээрэ хүдэлмэришээдэй дунда социализмскэ мурьсөөн үргэнээр эмхидхэлдэжэ, ажалай бүтээсэ дээшлүүлхэ зорилго шидхэгдэхэ ёһотой. Мурьсөөндэ ёһо тэдэгээр хандадаг ябадалтай эрид тэмсэхэ шухала. Мурьсөөнэй дүнгүүд саг соогоо, гаргагдажа, суглаанууд дээгүүр хэлсэгдэжэ, дүнгүүдыс харуулагда докандуудта бэшгэлжэ байха болоно. Гадна хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэл согологдожо, бүхы хэмжээгээр олон нинтэ ажалшадай дунда дэлгэрүүлэгдэхэ зэргэтэй.

Аймгуудай партийна ба советскэ органууд ойрын үдэрнүүдтэ түсбэйнгөө ёһоор колхознигууд-сезонингуудыс леспромхозуудта сүм ябуулха, тэдэнэй ажал хүдэлмэри эмхитэйгээр ябуулха хэрэгтэ саг үргэлжэһэн анхарал хандуулха уялгатай.

Дээрэ заагдаһан хэмжээ-ябуулгануудыс эршэмтэйгээр бэлдүүлжэ, модо бэлэдхэлэй гүрэнэй түсбэе саг болзор соон дүүргэлгэ гэшээ республикын бүхы партийна ба советскэ органуудай ариун уялга мүн.

Манай республика дотор колхознуудыс ба нуури газарнуудыс радиофикациятын талаар ехэ хүдэлмэри ябуулагдана.

Наяхан Ахын аймагай «Коминтерн» колхоздо шэнэ радиоузел хүдэлмэрилжэ захалба. Тин энэ холын аймаг бүхыдөө радиотой болоо.

Тэрэшэлэн Баунтын аймагай эвенкийскэ Муя гэжэ тосхойн ажалшад түрэл Москваһаа радиодамжуулга дуулажа байдаг болоо. Энэ тосхойн гэр бүхэндэ радиоточко оруулагданхай.

Мүн Байгал шадарха заһаһадай шэнэ поселогуудта, Баргажанай ангуушадай гэрнүүдтэ, ой тайгаар байгаа леспромхозуудай хүдэлмэришээдэй байрануудта хэдэн мянган радиоточконууд хүдэлмэрилжэ захалаа. Мүнөө Хорин аймагай Ойбонто, Нарин гэжэ нуури газарнуудта, Занграйн аймагай Старая-Брянэ тосхойно радиоузелнууд тодхогдожо байна.

Ингэжэ үдэр бүхэндэ няктаг няктагуудта радиоточконууд олошорно.

Н. Мигель.

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА ДОТОР

ХОЛЫН НЮТАГУУДАТА—РАДИО

Манай республика дотор колхознуудыс ба нуури газарнуудыс радиофикациятын талаар ехэ хүдэлмэри ябуулагдана.

Наяхан Ахын аймагай «Коминтерн» колхоздо шэнэ радиоузел хүдэлмэрилжэ захалба. Тин энэ холын аймаг бүхыдөө радиотой болоо.

Тэрэшэлэн Баунтын аймагай эвенкийскэ Муя гэжэ тосхойн ажалшад түрэл Москваһаа радиодамжуулга дуулажа байдаг болоо. Энэ тосхойн гэр бүхэндэ радиоточко оруулагданхай.

Мүн Байгал шадарха заһаһадай шэнэ поселогуудта, Баргажанай ангуушадай гэрнүүдтэ, ой тайгаар байгаа леспромхозуудай хүдэлмэришээдэй байрануудта хэдэн мянган радиоточконууд хүдэлмэрилжэ захалаа. Мүнөө Хорин аймагай Ойбонто, Нарин гэжэ нуури газарнуудта, Занграйн аймагай Старая-Брянэ тосхойно радиоузелнууд тодхогдожо байна.

Ингэжэ үдэр бүхэндэ няктаг няктагуудта радиоточконууд олошорно.

Н. Мигель.

ДАРХАШУУЛАЙ ЭРШЭТЭ АЖАЛ

Бичурын машинно-тракторна станциин хүдэлмэрилгэшдэ тракторнууд болон худөө ажахын бусад машинануудай заһабарилгыс эмхитэй найнаар дүүргэхын тулада Түнхэнэй механизаторнуудай урйалаар социализмскэ мурьсөөндэ оролсоод, улам эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Энэ МТС-эй мастерскойн түмэршэ дархашуул Федор Кузьмич Перелыгин, Петр Егорович Полуянов гэшээ үдэр бүрингөө нормыс 287—307 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Эдэ дархашуул тракторнууд болон худөө ажахын машинануудыс заһабарилгада хэрэглэгдэжэ орбо нарин деталнуудыс найнаар, бата бүхөөр дархалан бүтээдэг.

Мүн токарнууд Михаил Кирилин, Виктор Павлов гэшээ өөһэдэньгөө точилона станогоуд дээрэ хүдэлмэрилжэ зуураа, үдэр бүрингөө даалгбарине 188—303 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Зэдһэн Трофим Грешных үдэрэйнгөө нормыс 400 гаран процент дүүргэнэ.

Ю. Дагбаев.

Сталинска Конституциян Улэрой хүндэлдэ стахановска вахтада жагсаһан Улан-Удын мала-консервнэ комбинатай колбаса цехын коллектив ажалай амжалтануудыс туйлана. Тус цехын хүдэлмэришэн комсомолка Руфина Походкова үдэрэйнгөө даалгбарилге 130—140 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүүхэр Походкова сонгохын тула колбасануудыс үлгэжэ байна.

А. Мангавай фото.

Манай стахановецууд—Ленинградта

Улан-Удын мяханай комбинатай мал үүсэлэлгын цехын коллектив энэ жэлэй сезонингөө даалгбарине уридшалан дүүргэжэ, социализмскэ мурьсөөнэй 10 нарын дүнгүүдэй ёһоор комбинат соогоо түрүү нуури эзэлбэ.

Мүнөө тус цехын олохон хүдэлмэришэд бусад цехүүдтэ ошожо, нүүхэр ёһотой туһаламжа үзүүлжэ байна.

Тэрэшэлэн цехын 15 түрүү стахановецууд мэргэжэлтэ мастер нүүхэр Дегтярёвой хүтэлбэри дор Ленинградтай мяханай комбинат найхан ошобо. Тэдэнэр конвейер дээрэ хүдэлмэрилжэ олохон дүй дүршэл тухайгаа ленинградтайхидта хэлэжэ үгэхэ, тэдэнэй түрүү дүршэлтэй танилсаха юм.

Н. Святогор.

Ажалай үндэр бүтээсэ

Улан-Удын паровозо-вагонно заводой паровоз хабсаралтын цехтэ ороходо плакатууд, лозунгууд хаанаарь олоор дэлгэртэй байдаг. Тэндэ газетын витрина, показателнин доска, сүүдхын ба халаанай график гэхэ мэтыс харахат. Тэдэнэй дунда ноябрийн 14-дэ халаанайнгаа даалгбарине 370 процент дүүргэнэ слесарь-экипажинууд Полторыхын ба

Набиев гэшээдэ баяр хүргэһэн плакат эли газарта хадагдаба.

Нүүхэд Полторыхын ба Набиев гэшээдэ табатахи табанжэлэй түсбөөр табигдалан асар ехэ программыс амжалтатайгаар дүүргэлсэхэ хэрэгтэ өөһэдэньгөө хубитыс оруулажа байһанаа шэн табыата ажаллаараа харуулба.

С. Черненко.

Худөө ажахын шэнэ машинанууд

Худөө ажахын хүдэлмэришүүд улам бүри механизацилагдажа байна. «Сельхозснаб» Бурят-Монголой контороор дамжуулан олон машинанууд абтана. 1952 ондо тус конторо олон азын шэнэ машинануудыс асаржа, республикынгаа колхозууд ба МТС-үүдтэ үгэһэн

байха юм. Жэшээлхэдэ, ногооной урһа ба орооно тариад селькэ, «КОН-28» маркын тракторна культуриватор, үбһэ баалладаг тракторна тармуур, халхитай хүсөөр ябуулагдадаг дивгатель, зернопульт, газар тэгшлэдэг бульдозер ба «Фреза» гэжэ машинанууд абтанан байна.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДАЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ Ленинэй орденоор нүүхэр М. А. Сусловые шагнаха тухай

М. А. Сусловай түрээһөөр табин наһанайн ойтой дашарамдуурууд Партиин ба Советскэ гүрэнэй үмэнэ тэрэнэй габыануудыс мүн, Ленинэй орденоор нүүхэр Михаил Андреевич Сусловые шаг-

Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлгэшэ Н. ШВЕРНИК. СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь А. ГОРКИН. Кремль, ноябрийн 20.

Артиллерийн Удэрэй хүндэлдэ элидхэлнүүд, лекцинууд, выставкнүүд ба вечернүүд болоно

ойроной ажалшад Сталин-намо заводта ба столицын бусад предприятинууд дээрэ болобо.

Армнда, авиацида ба флотто туһалха байдууранай общественн эхин организацинуудта олон мянган хүнэй хабаадаһан буудалтын мурьсөөн городууд ба тосхонуудаар боложо байна. Советскэ артиллеристнүүдэй дийшалхыс ба политическэ нуруулсада зориулагдаһан фотывыставкнүүд офицернуудэй байшангуудта, клубуудта ба культурын ордонуудта бэлэдхэгдэнэ.

(ТАСС).

Коммунизмын агууехэ барилганууд

ВОЛГО-УРАЛ КАНАЛАЙ БАРИЛГА ДЭЭРЭ

Волго-Урал гэжэ сталинградска магистральна урагдалта канал Сталинградтай хажуудахын Осадна жалгаһаа эхилдэ Заволжьеын хуурай тала газараар зүүлжэ ошоно. Энэ жэлэй тэн хүрэтэр каналай трасса дээрэ гол түлбэ шэнжэлэн-бэлдэрлэгийн хүдэлмэри хэгдэбэ, тэрэнэ зарим участогууд дээрэ мүнөөшөс үргэлжэлжэ байна. Гидропроектны 11-хи экспедициин инженерно-геологическа партинууд каналай техникческэ проект зохиохо шухала мэдээнүүдыс Волго ба Урал мурьнүүдэй хоорондохин газарта суглуулһан байна.

Каналай трасса дээрэ үргэнээр дэлгэрэн барилгын хүдэлмэри улам ехэ далайстай боложо байна. Уральска электрическэ хэдэн экскаваторнуудай экипажууд ехэ хүсэтэй самосалнуудай шофернуудтай хамтадаа каналай набаһаа шорой малтан гаргажа, ондоо газарта абаашана. Партиин XIX съездын хүндэлэлдэ эмхидхэгдэнэ стхановска вахтын үдэрнүүдтэ экскаваторшинууд ба шофернууд үйлдэбэриин ехэ амжалтануудыс туйлаа. Коммунист Иван Негает, комсомолец Виктор Герасименко гэшээд өөһэдэньгөө машинануудай проектинэ хүснэгтэй хэдэн дахин үлүүлэн гараа, тингээд «Уралеск» гэжэ түхэлэй 3 кубово экскаватораар халаанай бүтээсэ 3.700 кубометртэ хүргэжэ, Волго-Донтой түрүү экскаваторшинуудай туйлалтанууднаа үлүүлэ. Каналай трасса дээрэ түрүүшын комплексно хоэрасчетно бригадыс эмхидхэгшэ, 25-тонно самосвалы шофер Юрий Пронин халаан соогоо мянган тонно шорой (хүндэ ашаатай түмэр замай составай хахадые) зөөжэ гаргадаг болоо, тэрэнэ түсбэтэ даабаринаа гурба дахин үлүүлэ.

Гидротехническэ хүдэлмэритэй хамта эндэ ой модной-мелиоративна ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ байна. Ой модоты полосанууд, дуб модот, бөөгүүд элһэнэй нуража урдахынь зогсоохо ба уһанай ресурстартай хамтадаа худөө ажахын бүхы халбарилнуудыс үргэнээр хугжөөхэ аргатай болгохо юм. Сад тарилга, клонок болон виноград тарилга, заһага үсхэбэрилгэ колхозуудтай ба совхозуудтай олзыс улам ехэ болгохо байна.

Волго-Урал гэжэ канал болбол Ленинэй нэрэмжэтэ суднаар ябалгын Волго-Донской каналһаа хоёр дахин үргэн ба зургаа дахин ута байха. Шэнэ барилга газар малтаха хүдэлмэрингөө хэмжээгээр Волго-Донһоо найма дахин үлүүлэхэ байна. Газарай нуруудта тааралдуулан, өөрөө урдальгын принцип хадаа 22 метр хүрэтэр гүнзэгы нүүхэ малтахатай хамта, ехэ набтар газарнуудта 6 метр үндэр дамба барилга, тусхай эрье хэхэ шухала гэжэ хараална. Канал доро хэдэн газарнуудта талын голнуудай уһыс табиныхын тула тусхай докернүүд табигдаха, тэдэнэй дээгүүр түмэр замай ба автомобильна хүүргэнүүд барилдаха байна.

Эндэ эгээн томо барилгануудыс гэбэл, каналай эхиндэ суднаар ябалгын шлэз ба насосо станци, мүн каналай адагта Урал мурэндэ дүтхэн — гидростанстанци болоно юм. Насосо станци секунда соо 400 кубометр уһа каналда оруулжа шадхаха байна. Каналай ба тэрэнэй уһалгалтын системэнүүдэй ашаглалгада ороходо гидростанстанци электроэнергээр хангаха юм. Тэрэнһээ гадна, уһа бариха резервуарнуудта уһа оруулын тула түмэр-бетонно 45 элдбэ барилганууд — уһа абагшад, уһа гаргагшад, хаалтын үүдэнүүд ба насосо станцинууд барилдаха, тэндэһээ уһан өөрөө урдажа ажа-

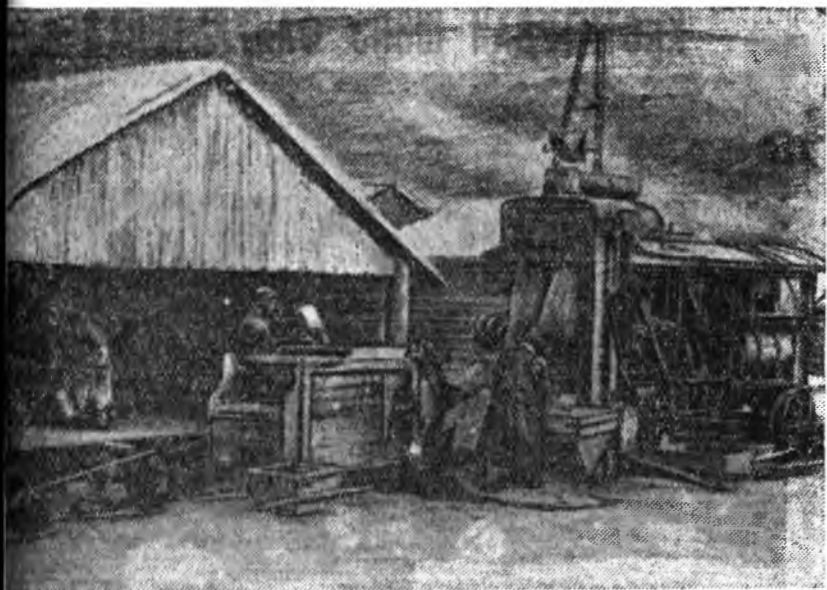
хын-хубаарилгын каналнууд руу орохо юм. Тэдэниис барихын тула түмэр-бетонно ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ ёһотой. Каналай хажуу талын 500 мянган квадратна метр газарыс шулуугаар ба бусад материалнуудаар бэхилэхэ байна.

Гол хүдэлмэриин үргэнээр хэжэ эхилхын урда тээ район бүхэндэ үйлдэбэриин-техническэ база бич болгохо шухала. Бүхы каналыс зуушан, Волго-Урал хүрэтэр асфальтаар хушагдаһан шоссейнэ харгы барилдажа, район соохи энгын харгыннуудыс холбохо байна. Бэлдэхэлэй хүдэлмэриинүүдэй тоодо, электродамжуулгын 360 километрын үндэр-вольтиэ линни, 200 километр түмэр зам, болбосон түхэлтэй тосхонууд ба туйлбарин элдбэ предприятинууд барилдахэ. Тингээһээ, аймагтар ехэ металлоконструктын, шулуу, модо, цемент ба барилгын бусад материалнуудыс иишэ асаржа хэрэгтэй болоно. Элдэ материалнуудай зариманин каналда дүтэ, Наяхан научна экспедициинүүдэй олохон газарнууднаа абтаха байна.

Улэһэн 4 жэлэй турша соо 415 миллион кубометр шорой малтан ба барилгын-монтажна угаа ехэ хүдэлмэри хэхын тула барилгашад хүсэтэ техникээр зөбсөлгдэнэ. Каналай трасса дээрэ «ЭШ-14/65» түхэлэй угаа томо 17 экскаваторнууд, арбан ба арбан кубово 600 скрепернүүд, 3 кубово электрическэ олон экскаваторнууд, земснарядууд, ехэ хүсэтэй олон зуун тракторнууд, автомашинанууд ба ондоо механизмууд хүдэлмэрилжэ юм.

Волго-Урал гэжэ сталинградска урагдалгын канал Сталинградска ГЭС-тэй хамтадаа правительствын тогтоохон болзор соо ашаглалгада оруулагдаха байна.

А. Бакулин, «Сталинград-гидрострой» гидротехническэ таһагай назальник.

Ирүүн аймаг Удирдгын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз электростанцига хүсье ургансөөр харгаана Электрин хүсөөр ток, токарна ставос худамарна, электрогазуури ба бусад худамэри хэдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Электрификацины тох дээр «ВИМ» машинаар үрхэ сөбөрлэжэ байна. А. Мантасовай фото.

Үрхэ хаалга ба сөбөрлөлгы шамдуулха

Үрхэ жэлэй хабарай тарилгада үрхэ хэрхэ байн шанартай үрхэ арга боломжо республикн колхозуудта бин байна. Гэхэтэй хаа, зарим аймагуудай олон колхозууд энэ арга боломжоо хэрхэгүй, үрхэ хаалгы ба тэрэний өрлэлгы болошогүйгөөр удаалжа байна. Байгша оной ноябрь 10-най мэдэгээр, республикн колхозууд үрхэ хааха түсээгээр 84 проценте дүүргэнэ.

Ийм аймагууд бүришэ багысана байна. Жэшээн, Зэдын аймаг колхозууд түсөө 40 процент, Прибайкальск аймаг колхозууд — 63 процент, Закамен аймаг колхозууд — 44 процент үргэжэ байна.

Энэ болон бусад аймагуудай колхозууд үрхэ хааха тарян яһабин. Теэд аймагуудай хүдөө илхын таһагууд, МТС-үүдэй дишнүүд үрхэний фонд байгуулахыг зүндэн орхиргөөд, энэ тала хүдэлмэрин дүүргэний тунхтар табягүй байна.

Байкало-Кударын аймаг колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд үрхэ хаалгада гэжэ бээ эмэ амараадад нуунал. Юуб гэхэдэ, тэд үрхэ болохоор бшэ 10000 үрхэ таряа хаагаад, хожомоо энэ бээбди гэжэ найнадаг.

Байкало-Кударын аймаг колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд үрхэ хаалгада гэжэ бээ эмэ амараадад нуунал. Юуб гэхэдэ, тэд үрхэ болохоор бшэ 10000 үрхэ таряа хаагаад, хожомоо энэ бээбди гэжэ найнадаг.

Удуршээрэй, Тарбагатайн, Бичурын, Сэлэнгийн аймагуудай колхозууд үрхэ тарилгын кондицида хүрэтэр сөбөрлөлгөй байнаар.

Бичурын түрүү колхозуудта

Бичурын аймаг түрүү колхозууд гөшүүд хүдөө ажарын жэмжалтатайгаар дүүргэжэ социалистическэ мүрьсөө үргэдэнэ. Партизанска сельскэй «Красное Знамя труда» шовй гөшүүд партин XIX съездин шидхэбэрлэгшэд зоригжон, жэлэй хүдөө ажарын хүдэлмэригэ найнаар ябуулжа байна.

Алуу уранзохёолшодой конференцн урда тээ

Улан-Удэс олонациональна советскэ драматургал апли, Бурят-монгол драмура үргэн нинтэ аралдай таһаршагүй холбоотой бэлгидэр залуушуулаар олошорно. 1947 ондо залуу уранзохёолшодой нэгдэх республиканска конференц болоходо, республикн сохёолшодой Союзта табиннага бшэ залуу уранзохёолшодой бэ болго бага наа, энэ жэл үрхэ тээ зуугаад шахуу болго байна. Энэ хадаа юрын тоо таһуууд бшэ юм. Энэ тоо багшанууд со манай литературин хуудад хэлбэршигшүүгөөр урахаа матор перспективэе, бэлгидэр уранзохёолшодой шэнэ шэнэ айнаудай бин болохо байһе өөр харанабди. Залуу уранзохёолшын найнаар бшээнэ сохёолшодой литератулада ямар нэгэн түрү уруулаа, тиймшэнэ литературагаһи дабушуулаа. Эгээл энэ литературна залуунуулне дун хумүүжүүлэй туйлай эхэ манартай хэрэг мүн. Энэ хэрэгшөө литератулада дурдадэг үрхэний хүсьелы татадаг ба шынэ ёһотой.

Үдэшин дунда һургуулида

1952 оной ноябрь харн арбанаа эхлээд, Бичурын дунда һургуулиин дэргэдэ 4,5, 7-дох класуудтай үдэшин һургуули нэгдэнэ байна. Энэ һургуулида хамта 200 залуушуул һурана. Занятинь недели соогоо дүрбэ удаа үдэшин долло саһаа болодог юм.

Энэ һургуулиин дэргэдэ ехэ наһатанай һураха 10-дах клас һаяхан нэгдлэб. Эндэ үдэшин центрин партина, советскэ элбхитэд — хамта 16 хүн һурадаг байна. Тэдэнэй дунда пропагандастнууд Скубаренко, Иванов, Дашнев, Смолен, ВЛКСМ-эй айкомой секретарь Именов, партин айкомой партина, профсоюзна, комсомольскэ организацннуудай таһагай инструкторнууд Афанасьев, Бадмажаров, Бичурын МТС-эй директоре политическэ талаарн орлогшо Александров гэгшэд һуралсанад.

Түрүү магазнда шав үгтөө

Иволгын аймаг худалдаа наймаанай ба нитын эдэ хоолой предпринятиудай хоорондо дэлгэрнэ социалистическэ мүрьсөөндэ Иволгын сельпоу № 5 магазин (дагшань нүхэр А. Медведева) түрүү һуури ээлбэ. Энэ магазин 3-дахи кварталайнгаа даалгабары 121 процент дүүргэ.

Һаяхан БМАССР-эй Министруудай Совет эд бараанай зрьсын талаар һайн амжалта туйлаһанай ба ажалшадые культурунаар хангажа шадананай түлөө тус магизинне шагнаба.

Тобшо һонинууд

Шэнэ библиотекэ. Утаата-Далахан хүдөөгэй клубай дэргэдэ (Закамен) шэнэ библиотекэ нэгдлэб. Тэндэ хүдөө ажарын, политическэ, уранһайханай ба бусад номууд олон.

Методическа нэгдэл. Бичурын аймагай аралдай гэгээрэлэй таһаг хүүгдэй байһангуудай ба салдуудай хүдэлмэрилгешэд методическа нэгдэл эмхидхэбэ. Нэгдэлэй хүтэлбэрлэгшөөр мэрлэгшэтэй хүдэлмэрилгешэд томилогдоо.

1953 оной түсбөөр. Сагаан-тэрьмин коллектив энэ онойгоо даалгабары сүм дүүргэдэ, 1953 оной түсбөөр хүдэлмэрилжэ байна. Тус коллектив үйлдбэрлэлэн продукциингаа өрын үнне 2,3 процент хилдариулаа.

Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һайжаруулха

(Ажалшадай бэшгүүдэй шэнжээл)

Партин XIX съездын документнууде олонитын дунда туйлбарилан ойлгуулхын тула республикн бұхы аймагуудта культурно-гэгээрэлэй нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Байкало-Кударын аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилгешэдэ уряалах мүнөө нотагуудтахи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд өөрынгөө хүдэлмэринс һайжаруулжа байна.

Энэ тухай манай редакция орожо байһан ажалшадай бэшгүүд эли тодоор гэршэлнэ.

Кяхтын аймагай Усть-Кяхтын тосхоной культуруна байшан (дагшань нүхэр Н. Саттаров) колхознигуудай, хүдэлмэрилгешэд ба албахагшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулха бодото центр боложо шадла гэжэ селькор Болкоев бшэнэ. Усть-Кяхта тосхондо Калининэй нэрэмжэтэ колхозно гадна энэ олон организацннууд бин. Энэ эмхи зургаануудай хүдэлмэрилгешэд ажалһаага һүүлээр культурын байшанда ержэ, лекци ба хөөрлөөнүүдө шагнадаг, кинофильмнууде харадаг байна.

Тосхоной тэг дунда клуб гэжэ нэртэй дунда зэргын гэр бин. Тэвэньнэ далабша, гэхшүүрын үмхиржэ унаһан, сонхуудын тээрхэй. Клубе дагша нүхэр Николаева энэ асуудалаар хандажа, «правлени туһа хүргэнгүй, би гансаваа хүшээрэнгүй» гэжэ харуусадаг гэжэ селькор Б. Шулунов бшэнэ.

Манай редакция Ц. Д. Узытуевскин мэдэсэнэй ёһоор, Хэжэнгийн аймагай культурын байшанда В. И. Леннинэй нэрэмжэтэ суднаар ябаха Волго-Донской канал тухай лекци уншагдаха гэжэ хэдэн дахин сонсохгодоһон байһан аад, лекци уншагдаһон.

Бичурын аймагай «Коммунизм» колхозой клуб забабарлагдагүй ба дулаалгадгүй, клубе дагша нүхэр Б. Ринчинөө өөрынгөө хүдэлмэридэ һаналаа табнагүй гэжэ Узытуев мэдэсэнэ.

Манай редакция нүхэр Б. Дармаевай мэдэсэнэй ёһоор, Курумканай аймагай Гартын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой малшад ба хоншоудой дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри муугаар табигданхай. Партин XIX съездын материалнуудар лекци, элбхл болон элбэ хөөрлөөнүүд үнгэргэдэггүй. Олонхи фермнүүд дээр улаан булагууд эмхидхлэгдгүй байһаар.

Эдэ баримтанууд хүдөө нотагуудта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри муугаар табигданане харуулаа. Культуруна фронтин хүдэлмэрилгешэд энэ шукала асуудалда хүсэд анхаралаа табжа, байкало-кударинхидай уряале дэмжэн, хүдөөдэ культуруна хүдэлмэринс һайжаруулхын тула оролдохо зэргэтэй.

Мухаршээрэй аймагай Сагаан-Шулуутан сомоной «Улаан-Шулууга» гэжэ томдохгодоһон колхозой клуб үбэлэй үлэ хүдэлмэрилхөөр бэлен болоогүй байна. Тус клубай сонхонүүднэй шэлүүд тээрхэй, хушхондэй инструментнууд, шатар, домино гэхэ мэтн элбэ хэрэгсэл.

нүүд энэ үгы юм. Тиймшэнэ ажалшад энэ ержэ ном, газет уншаха, культурунаар амарха аргагүйдэнэ. Ажалшад дунда ячаршые культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулагдангүй. Клубайнгаа хүдэлмэринс һайжаруулхын тула колхозой хүтэлбэрлэгшэд анхаралаа табнагүй гэжэ нүхэр Самбуев Д. Н. манай редакцияда бшэнэ.

Мүн тус аймагай бусадшые колхозуудай клубуудай хүдэлмэридэ нилээд олон дутагданууд бин. Октябрьин сомоной «Үнэ» колхозой клуб ажалшадай культуруна эрлэты хангажа шадангүй гэжэ нүхэр Цыбикмитов мэдэсэнэ. Тус клубе дагша нүхэр Цыбикдоржиев өөрынгөө хүдэлмэридэ анхаралаа табнагүй. Клуб соонь ехэ муухай байдаг, Лозунг, плакат, диаграмма гэхэ мэтн харуулан ойлгуулха зүйлүүд үгы. Колхозой залуушуулай үдэшэндэ клубта ержэдэнэ, ехэнхидэ суур-ганаатай байдаг.

Хэжэнгийн аймагай «Коммунизм» гэжэ томдохгодоһон колхоздо культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри муулаар ябуулагданэ.

Манай редакция Ц. Д. Узытуевскин мэдэсэнэй ёһоор, Хэжэнгийн аймагай культурын байшанда В. И. Леннинэй нэрэмжэтэ суднаар ябаха Волго-Донской канал тухай лекци уншагдаха гэжэ хэдэн дахин сонсохгодоһон байһан аад, лекци уншагдаһон.

Бичурын аймагай «Коммунизм» колхозой клуб забабарлагдагүй ба дулаалгадгүй, клубе дагша нүхэр Б. Ринчинөө өөрынгөө хүдэлмэридэ һаналаа табнагүй гэжэ Узытуев мэдэсэнэ.

Манай редакция нүхэр Б. Дармаевай мэдэсэнэй ёһоор, Курумканай аймагай Гартын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой малшад ба хоншоудой дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри муугаар табигданхай. Партин XIX съездын материалнуудар лекци, элбхл болон элбэ хөөрлөөнүүд үнгэргэдэггүй. Олонхи фермнүүд дээр улаан булагууд эмхидхлэгдгүй байһаар.

Эдэ баримтанууд хүдөө нотагуудта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри муугаар табигданане харуулаа. Культуруна фронтин хүдэлмэрилгешэд энэ шукала асуудалда хүсэд анхаралаа табжа, байкало-кударинхидай уряале дэмжэн, хүдөөдэ культуруна хүдэлмэринс һайжаруулхын тула оролдохо зэргэтэй.

шарамдуулан манай драматургнууд нүхэд Балдан, Шадаев гэгшэдэ инжэ асуулай болоно: «Танай койноһоо залуушуулай урхын тулада, залуу драматургнуудай нимэ үсөөн байхагүйн тулада таанар юу хэбтэ?»

Манай олохон залуу уранзохёолшод һүүлшын жэлүүдтэ өөрынгөө мэргэжэ нилээд дээшлүүлэб. Энэниин Ц. Жимбиевий болон Ч. Намжиловой жэшэ дээршээ харуула болохо байна. Тэдэнэр 1947 ондо болон залуу уранзохёолшодой республиканска конференцидэ нэгэ хэдэн тулоурханаар бшэгдэнэ шүлгүүдтэй ерһэн байгаа. Ц. Жимбиев энэ жэл Горькинэй нэрэмжэтэ литературуна институт дүүргэнэ. «Түрүүшын борозда» гэшн шүлгүүдэйч сборник ба ород хэлэн дээр оршуулагдан, «Баян нуга» гэжэ поэмэн хэблэгдэб. Тэрэниин шүлгүүд центральна газетүүд болон журналуудта хэблэгдэнэ, Доржи Банзаровой нэрэмжэтэ педагогическа институт дүүргэнэ Ч. Намжилов «Сэлмэг үдэр» гэшн шүлгүүдтэй һайн ном энэ жэл хэблэн гаргада, нүхэр Сталиной Шэнэ Үдэл сүлэлгэдэ байһан тухай поэмэ бшэжэ байна.

Прозанк Ц. Очиров, поэт Ц. Бадмаев, оршуулагша Г. Чимитов, драматург Д. Батожалов, критик Ш. Дугар-Нимаев, литературовед Туленов гэгшэд өөһэднөгөө ургалтада бага бшэ амжалтанууде туйлаа.

Гэбшэе, һая эхилэн бшэжэ байһан залуушуул ушар ёһо мэдлэгээр, юрэнкы культуруна ба литературуна мэргэжэлээр бэлдхэл багатай байһан ба ажабайдале байнаар шудалаггүй дээрһээ олонхи ушарта ядалдаг байха юм, тиймшэнэ тэдэниин сохёолнууд заримдаа шанр муутгай байдаг.

Һая эхилэн бшэжэ байһан залуу аяторнуудай, илангаяа поэтүүдэй гол шукала алдуунь юун байнаб

бариньне аирүүлхэ ба дутагдануудтан нүхэр ёһонй ажаглалта нэхин орондо һаад ушаруулдаг. Уранзохёолшодой Союзда залуу бшэгшэдэй сохёолнууде зүбшн хэблэгтэ, өһөд хоорондоо ба мүн республикн түрүү литераторнуудтай творческо хани барисаа байгуулга хадаа залуу уранзохёолшодто ехэ туха хүргэдэг байна. Энэ талаар уранзохёолшодой Союз эмхидхэлэй хүдэлмэри шүвэл муулаар ябуула. Ийнхүү зүбшн хэблэгтэ хаа ял, үсөөн хүнэй хабаадалгатайгаар болодог.

Уранзохёолшодой Союзай правлени литературуна кружогууд болон нэгдэлүүдтэй хүсэд һайн холбоо барисаа байгуулагүй, тиин эдэ кружогууд республика дотор тон үсөөн юм. Бабушкин городто ба Яруунын дунда һургуулиин дэргэдэ литературуна кружогууд үнниин хүдэлмэрилдэг. Гэбшэе, кружогуудтэй гшүүдэй мэдэсэнэй ёһоор, уранзохёолшод энэ руу тон үсөөн ержэб. «Город манһаа хошоше һаа, уранзохёолшод үшөө холо» гэжэ ярууныһид дэмы хэлсэдэг бшэ.

Советскэ литератулада үндэнэ һуури табгша Алексей Максимович Горький литератулада һая орожо ябаһан хүнүүд туһаа халуун анхарал оролдоһон гаргажа, тэдэндэ туһалха ябадалда өөрынгөө нилээд ехэ хүсэ шадалы зороулаа. Манай Бурят-Монголой уранзохёолшод хадаа залуушуулаа горьковский кружога хэр оморгорожо шадла гэшэб? Литературне хүжөөжэ ба залуу литературуна кадрнууде урган хүмүүжүүлхэ талаар ехэ ажал хэһэн, манай литератулада үндэнэ һуури табгша Хоша Намсараевна бшэниин залуушуулай творческоо хүдэлмэрилнүүг гэжэ хэлхэдэ алдуу болоогүй. Поэзида һая эхилэн бшэжэ байгшадэй хэды олон байшэе, драматургида һая эхилэн бшэгшэд тон үсөөн. Энэнтэй да-

бэриинь аирүүлхэ ба дутагдануудтан нүхэр ёһонй ажаглалта нэхин орондо һаад ушаруулдаг. Уранзохёолшодой Союзда залуу бшэгшэдэй сохёолнууде зүбшн хэблэгтэ, өһөд хоорондоо ба мүн республикн түрүү литераторнуудтай творческо хани барисаа байгуулга хадаа залуу уранзохёолшодто ехэ туха хүргэдэг байна. Энэ талаар уранзохёолшодой Союз эмхидхэлэй хүдэлмэри шүвэл муулаар ябуула. Ийнхүү зүбшн хэблэгтэ хаа ял, үсөөн хүнэй хабаадалгатайгаар болодог.

Уранзохёолшодой Союзай правлени литературуна кружогууд болон нэгдэлүүдтэй хүсэд һайн холбоо барисаа байгуулагүй, тиин эдэ кружогууд республика дотор тон үсөөн юм. Бабушкин городто ба Яруунын дунда һургуулиин дэргэдэ литературуна кружогууд үнниин хүдэлмэрилдэг. Гэбшэе, кружогуудтэй гшүүдэй мэдэсэнэй ёһоор, уранзохёолшод энэ руу тон үсөөн ержэб. «Город манһаа хошоше һаа, уранзохёолшод үшөө холо» гэжэ ярууныһид дэмы хэлсэдэг бшэ.

„СССР дотор есциализмын экономическа проблемэүүд“ гэжэ И. В. Сталинай зохёолые ба КПСС-эй XIX съездын материалнуудые Хитадта шудална

ПЕКИН, ноябрийн 19. (ТАСС). «СССР дотор есциализмын экономическа проблемэүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталинай генеральна зохёол ба Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездын шиндхэ-баринууд Хитадай Арадай Республикэ дотор хүнүүдэй анхарал ехээр татаба.

Энэнтэй дашарамдуулан ороной элдэб районудта Хитадай коммунистическэ партиин комитетүүд зохио бэлдэхэл хэбэ. Хитадай компартиин ЦК-гэй зүүн-хойто бюорог пропагандын тагар нүхэр И. В. Сталинай зохёол ба XIX съездын документүүд тушаа инструментна хэдэн элдхэл эмхидхээ.

Польско сеймын нэгэдэхэ сессии Болеслав Берут Польско Арадай Республикэ н Министрүүдэй Советэй түрүүлэгшээр хунгадба

ВАРШАВА, ноябрийн 20. (ТАСС). Польско Арадай Республикын шэнээр хунгадхан сеймын түрүүлшэ сессии мүнөөдэр нэгдээ. Заседанинуудай залда польско арадай вождь Болеслав Берутэй ерэхэдэн, депутадууд нэрвемэ алыгаташалгаар угтаба.

Депутат Владислав Дворакский гүрэнэй советые хунгаха тухай дурдахалы Лодзи городой, Краковска, Шепинскэ ба Люблинскэ воеводствонуудай депутатска бүлэгүүдэй үмэншөө оруулба.

Дээдэ хургуулитай мэргэжэлтэе табаахи табанжэл соо хоёр дунд хургуулигай гажэ хараалдагхан байна. Энэ тусгай ажил хургуулигай мүнөө жэлдэ Бурят-Монголой зооветеринарна институтай гажэ агрономическа факультет шавар нэгдээ. Тус факультетта республикын аймгуудаа ерөөн 50 хүбүүд ба басагай зогта.

Хитад-советскэ хани барисанай хара боложо байна

ШАНХАЙ, ноябрийн 18. (ТАСС). Хитад-советскэ хани барисанай харин мүнөө боложо байгантай дашарамдуулан, Советскэ Союзай арадуудай ажабайдалтай Сучжоу городой хүн зон үргэнөөр танилсажа байна.

Тосхонудта политическэ болон ажалай асары ехэ дэбжэлтын оршон байдалда боложо байна. Митингүүд, суглаанууд, арадай зугалган хаа хаанагүй болоно.

Корейдэхэ событинууд АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА ПХЕНЬЯН, ноябрийн 20. (ТАСС).

Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай арминин Главна командованин ноябрийн 20-до нигжээ мэдээсэбэ: Унгарын үдэрэй турша дотор корейскэ Арадай арминин соединенинууд ба Хитадай арадай хайндуратанай частнууд баруун ба централна фронтнуудай зарим участогууд дээрэ дайсанай довтолгоонуудые гэлдэргэнэ сохижо, хамгаалгын байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөө.

Оперно ба балетнэ зүжэгүүд

Гүрэнэй Бурят-Монголой Лениний орденото оперо ба балетэй театр 1952—1953 онуудай театральна сезон соо оперно ба балетнэ элдэб зүжэгүүдые республикынгатаа столицын ажалшадта харуулха байна.

Гүрэнэй Бурят-Монголой Лениний орденото оперо ба балетэй театр 1952—1953 онуудай театральна сезон соо оперно ба балетнэ элдэб зүжэгүүдые республикынгатаа столицын ажалшадта харуулха байна.

Советскэ Союзтай Монголой культуерна холбооной обществын съезд болохоёо байна

УЛАН-БАТОР, ноябрийн 19. (ТАСС). Советскэ Союзтай Монголой культуерна холбооной обществын организацинуудта тоосоото хунгуулиин суглаанууд бүхы орон дотор боложо байна.

Улан-Батор хэдгээн хүдэлмэрийн дүнгүүдые гаргаа. Советскэ Союзтай Монголой культуерна холбооной обществын нэгдэхэ съездые декабрийн 20-до зарлаха гэжэ хараалба.

Корейдэ дай зогсохо гөхөн өрлөтөнүүд табигдава

ЛОНДОН, ноябрийн 20. (ТАСС). «Дейли Уоркер» газетэ Корейдэхэ дай зогсохо гөхөн английска арадай өрлөтөнүүд тухай мэдээсэбэ. Глазго городто нэгэ часай турша дотор 3 экзэнууд Корейдэхэ дай зогсохохы урлалхан бэшгэтэ 200 гаран хүнүүдэй гар табиюулаа гэжэ гэгэтэ тэмдэглэнэ.

Америкэнууд Урда Корейн хүн зоние хюдана

ПХЕНЬЯН, ноябрийн 20. (ТАСС). Корейн централна телеграфна агентствэ (ЦТАК) хадаа «Америкэнка империализм—Урда Корейн жандарм мүн» гөхөн гаршатайгаар Урда Корейдэхэ байдал тухай статья дамжуулаа.

Финско-советскэ хани барисанай хара

ХЕЛЬСИНКИ, ноябрийн 20. (ТАСС). Советскэ үхибүүдэй ажабайдалда зориулагдан фотоувствэ финско-советскэ хани барисанай харатай дашарамдуулан, үсэгэлдэр Хельсинкидэ, хүдэлмэришэнэй байшан дотор болобо.

Дэхэнэрнүүдэй шатарай уласхоорондын турнир дүүрбэ

Ноябрийн 20-до, Москвада, Советскэ Арминин Центральна Байшан дотор экзэнуудэй шатарай уласхоорондын турнир баярай оршон байдалда дүүрбэ.

Кенидэхэ байдал тушаа

ЛОНДОН, ноябрийн 20. (ТАСС). «Кенидэ онсо байдал бин болохой ба ноябрийн 15-най хоорондохы» үе соо Кенидэ 8.500 хүн арестовалагдаа гэжэ үсэгэлдэр колониалуудай министр Литтлтон обинанчлудай палатада мэдүүлбэ.

Антидемократическа шэнэ хуулиин проектые Францида

ПАРИЖ, ноябрийн 19. (ТАСС). Гүрэнэй албаннаа коммунистнуудые гаргах тухай хуулиин проект министрүүд Брюн ба Мартино-Делла гэгшэдээр зохёолоод, танилсахын тула французска правительствын гэгшүүдтэ тарагдан үгтөө гэжэ «Пари Пресс Энтрансжан» газетэ мэдээсэбэ.

СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ НЭРГЭЭН БОДХОХО ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ ТАБАДАХИ УРЬНАЛАМЖИ 1952 оной ноябрийн 9-дэ Курск городто болохон шүүбэринуудэй 4-дэхэ тиражы СПРАВОЧНА ТАБЛИЦА

Урьналамжын бүхы 275 разрядуудта серинууд ба облигацинуудта даадахы номернуудта шүүбэринууд бугуаа гэгэл:

Table with columns for serial numbers (Сериялар), denominations (Номинал), and values. It lists various types of government securities and their corresponding serial numbers and denominations.

Энэ серин облигацинуудай нүгөө 49 номернуудта тус бүри 200 түр шүүбэринууд бугуаа. Шүүбэринууд тираж үгкөөр Комиссия Түрүүлэгшэ—Кулск областай ажалшадтай дэлгачуудтай Советэй зүгсэдхэ Комитетэй түрүүлэгшэ, РСФСР-эй Верховно Советэй депутат КОВА "ЕВСКНИ" Комиссия харуулалта секретарь ЖИШКО